

Српско биолошко друштво

ТРЕЋИ КОНГРЕС БИОЛОГА СРБИЈЕ

*основна и примењена истраживања
методика наставе*

КЊИГА САЖЕТАКА

Златибор, Србија

21 – 25. 9. 2022.

www.serbiosoc.org.rs

Српско биолошко друштво

ТРЕЋИ КОНГРЕС БИОЛОГА СРБИЈЕ

*основна и примењена истраживања
методика наставе*

КЊИГА САЖЕТАКА

Златибор, Србија

21 – 25. 9. 2022.

www.serbiosoc.org.rs

Издавач:

Српско биолошко друштво, Београд, 2022.

За издавача:

проф. др Мирослав Живић

Уредници:

проф. др Мирослав Живић

др Бранка Петковић

Технички уредници:

др Бранка Петковић

проф. др Мирослав Живић

Лектор сажетака на енглеском језику:

др Горан Познановић

Штампа:

Ласер Принт, Београд

Тираж: 50

CIP - Каталогизација у публикацији - Народна библиотека Србије, Београд
57(048)

371.3::57(048)

КОНГРЕС биолога Србије (3 ; 2022 ; Златибор)

Основна и примењена истраживања, методика наставе : књига сажетака /
Трећи Конгрес биолога Србије, Златибор, Србија 21 % 25. 9. 2022. ;
[уредници Мирослав Живић, Бранка Петковић]. - Београд : Српско биолошко
друштво, 2022 (Београд : Ласер Принт). - 401 стр. ; 25 cm

Тираж 50. - Регистар.

ISBN 978-86-81413-09-8

а) Биологија - Апстракти б) Биологија - Настава - Методика - Апстракти

COBISS.SR-ID 75026697

О КОНГРЕСУ

Трећи конгрес биолога Србије, као и претходни одржан пре четири године у Кладову, је посвећен основним и примењеним истраживањима из свих области биологије, али и развоју и унапређењу наставног процеса и то на свим нивоима образовања од основношколског до високог, где се биологија и њене дисциплине изучавају.

Значај Конгреса је што ће на једном месту окупити еминентне биологе најразличитијих специјалности из целе Србије и региона и тиме омогућити размену идеја и успостављање нових сарадњи, али и пружити целовит увид, нарочито младим колегама, у сву сложеност биологије као науке и чврсту и нераскидиву повезаност њених дисциплина. Од ништа мањег значаја је и чињеница да ће Конгрес омогућити непосредни контакт и сарадњу наставника биологије из основних и средњих школа са колегама са универзитета и научних института са циљем директне интеграције наставног и научног процеса која би требало да доведе до побољшања њиховог квалитета.

Одржавање Конгреса у јубиларној 75. години од оснивања Српског биолошког друштва, треба да подстакне стварање темеља једног будућег, чвршћег биолошког еснафа који ће омогућити да се права биологије и биолога боље заступају пред институцијама и јавношћу него што је то данас случај.

С поштовањем,

*проф. др Мирослав Живић
председник Српског биолошког друштва*

Акватични бескичмењаци – угрожени таксони Србије

Ивана Живић¹, Миленка Божанић¹, Драгана Миличић¹, Вања Марковић¹, Ана Петровић², Симона Ђуретановић², Катарина Зорић³, Јелена Томовић³, Александар Њетковић¹, Милош Јовић⁴, Вукашин Гојшина¹, Матија Петковић¹, Катарина Стојановић¹

¹Универзитет у Београду – Биолошки факултет, Београд, Србија, ivanas@bio.bg.ac.rs

²Природно-математички факултет, Универзитет у Крагујевцу, Крагујевац, Србија

³Институт за биолошка истраживања „Синиша Станковић“ – Институт од националног значаја за Републику Србију, Универзитет у Београду, Београд, Србија

⁴Природњачки музеј у Београду, Београд, Србија

Слатководни екосистеми су, због све израженијег антропогеног притиска (загађивање, изградња брана и хидроелектрана, регулација токова, деградација станишта, експлоатација шљунка, климатске промене...), најугроженији од свих екосистема на Земљи. Наведене активности имају несагледиве негативне ефекте на акватичне бескичмењаке који цео или део свог животног века проводе у води. У току 2021. године извршена је процена степена угрожености акватичних бескичмењака на основу IUCN критеријума. Узимајући у обзир само најугроженије категорије према IUCN критеријумима (CR, EN, VU, NT), 82 врсте водених бескичмењака у Србији је угрожено и предложено за Црвену књигу акватичних бескичмењака. Ларве и адулти водених инсеката (35 врста) и слатководни ракови (34 врсте) су најугроженији, а поред њих угрожено је и 10 пужева, две шкољке и једна медицинска пијавица. За 26 врста предложен је статус критично угрожене врсте (CR), 23 су са статусом угрожене врсте (EN), рањивих врста (VU) има 17, док је 7 врста готово угрожено (NT). Поред набројаних, за 8 врста нема довољно података о угрожености (недовољно познате врсте, DD), а вилински коњиц *Leucorrhinia caudalis* са подручја Србије је исчезао (RE). Велики број угрожених врста водених макроинвертебрата у Србији, међу којима су ендемити и стеноендемити, указује на „алармантно“ стање пре свега због станишта која ови организми насељавају, те би заштита истих свакако био приоритет. Веома важно је предузети све мере, како законске тако и научне, како наведене угрожене врсте не би у скорој будућности ишчезле са простора Србије. Свакако да би Црвена књига акватичних бескичмењака требала да буде полазна основа за све активности, које могу да преузму надлежне институције и невладине организације у Србији, у циљу заштите водених станишта и угрожених врста водених бескичмењака.

Захвалница: Овај рад је финансиран од стране Завода за заштиту природе Србије, за потребе реализације пројекта „Прибављање података и друге услуге у циљу наставка израде црвених листа и црвених књига“, Уговор бр. 065-4088/6 од 29.12.2021.